

Temat zajęć: Poetycki obraz lasu w wierszu Jadwigi Jałowiec „Siądź przy leśnej drodze”.

Cele – uczeń:

- zna treść wiersza „Siądź przy leśnej drodze”,
- poznaje poetycki sposób obrazowania lasu,
- poznaje różne sposoby obrazowania świata (mowa, malarstwo, muzyka),
- rozumie znaczenie przysłowia „Ciągnie wilka do lasu”,
- dostrzega piękno języka poetyckiego,
- szanuje przyrodę i otaczający świat,
- współpracuje w zespole,
- prezentuje efekty pracy w grupie.

Formy pracy: zespołowa, indywidualna

Materiały: puzzle – ilustracje (leśna droga, sosna, brzoza, mucha, pajęczyna, dzięcioł, wilga, nuta, kukułka, leśne dzwonki, mrówka, jabłoń i obrazki niezwiązane z wierszem), nagranie odgłosów lasu, rozsypanka wyrazowa, instrumenty perkusyjne, tekst z wierszem

Lekcja została poprzedzona wycieczką do lasu.

Przebieg zajęć

1. Powitanie uczniów.
2. Słuchanie nagrania „muzyki, którą przynieśliśmy z lasu”:
Postłuchajcie nagrania i zastanówcie się, skąd pochodzą te odgłosy. Czyje to odgłosy?
3. Układanie z rozsypanki wyrazowej przysłowia „Ciągnie wilka do lasu”.
Odczytanie przysłowia i rozmowa z dziećmi na jego temat.
 - Co znaczy „Ciągnie wilka do lasu”?
 - Dlaczego wilka ciągnie do lasu?
 - W jakiej sytuacji życiowej sprawdzi się to przysłowie?
 - Kiedy o ludziach albo o człowieku, powiemy, że ciągnie go jak wilka do lasu?
 - Las ma znaczenie domu wilka. Kiedy was ciągnie do domu jak wilka do lasu?
 - Naszym wspólnym domem jest Ojczyzna. W jakich sytuacjach będziemy za nią tęsknili?
4. Uświadomienie celów lekcji:
 - Jakiego miejsca dotyczyły odgłosy i przysłowie?
 - O czym rozmawialiśmy na środowisku?

- Na jaki temat malowaliśmy na plastyce?

Na wszystkich lekcjach wspólnym tematem był las. Chciałabym dzisiaj przedstawić wam las, ale jeszcze inaczej – w poezji, w wierszu.

Usiądźcie wygodnie i posłuchajcie. Lekko przymknijcie oczy i spróbujcie wyobrazić sobie to, co usłyszycie.

5. Recytacja wiersza przez nauczyciela. Rozmowa z uczniami:

- Co sobie wyobrażaliście?
- Jakie to były obrazy, w jakim były nastroju?

6. Recytacja druga z ukierunkowaniem.

Posłuchajcie jeszcze raz i uważnie obserwujcie ilustracje, które rozłożyłam. Waszym zadaniem będzie odrzucenie ilustracji zbędnych, niezwiązanych z wierszem, a pozostawienie tych, które mogłyby ilustrować wiersz.

7. Odpinanie obrazów z uzasadnieniem, dlaczego zostają zdjęte.

- A może brakuje jakiś obrazów lub szczegółów, które wystąpiły w wierszu, a tu ich nie ma? Uzupełnijcie (np. dopinanie kukułki, dzięcioła, muchy, domalowanie deszczu, jabłoni, uśmiechu trawie).

8. Praca z tekstem.

Przeczytajcie uważnie wiersz. Zaznaczcie odgłosy, które w tym lesie z wiersza możemy usłyszeć, np. co robi brzoza, a co dzieje się z muchą?

9. Zawieszenie pasków z czasownikami na tablicy z dopasowywaniem ich do rzeczowników tam zapisanych, na przykład:

wiatr – łopoce, brzoza – skrzypi, mucha – brzęczy, dzięcioł – opukuje, wilga – śpiewa, kukułka – bawi się, dzwonki – dzwonią, mrówki – radzą, trawa – śmieje się

10. Recytacja z akompaniamentem.

Rozdanie instrumentów perkusyjnych, wyznaczenie osób do recytacji (można zrobić kilka zmian).

11. Ruch przy muzyce.

Jesteśmy lasem, wiatr powiewa, porusza gałązkami sosen, „kukułka bawi się echem”, mucha wpada w sieć pająka, „mrówki radzą o czymś pod leśną jabłonią”, a „trawa zanosi się śmiechem”.

12. Wyszukiwanie w wierszu pięknych, nietypowych określeń, których w codziennej mowie nie używamy.

Przekształcanie zdań poetyckich na zdania typowe w mowie potocznej, na przykład:

„chorągiewkami sosen wiatr łopoce” – wiatr porusza gałązkami sosen

- Co sądzicie o takiej opowieści o lesie?

- Czym ona się różni od zwykłego opowiadania?
- Które określenie według was jest najbardziej nietypowym zestawieniem, najciekawszym?

Zapisać je w zeszycie.

13. Zastanówcie się, w jaki inny sposób można przedstawić piękno lasu, piękno przyrody, piękno otaczającego nas świata?

- Jak przedstawiłby las Alfred Wierusz-Kowalski? (malarz – patron szkoły)
- A jak Fryderyk Chopin?
- A my?

14. Malowanie ilustracji.

Namalujcie obok wiersza ilustrację do niego.

15. Zabawa w odgadywanie tytułu wiersza.

Czego brakuje w tym wierszu? Jak może brzmieć tytuł? – propozycje dzieci.

„Siądź przy leśnej drodze” – taki jest tytuł. Wystarczy cicho, spokojnie siąść przy leśnej drodze, a jak wiele można usłyszeć, jak wiele zobaczyć.

16. Wystawka prac i pożegnanie.

Jadwiga Jałowiec

Siądź przy leśnej drodze

Siądź przy leśnej drodze
i przymknij oczy.
Słyszysz?
Chorągiewkami sosen
wiatr łopoce.
Gałąź starej brzozy
skrzypi o czymś tajemniczo
do innej gałęzi.

Mucha brzęczy sennie
w pajęczej uwięzi!
Skrzydlaty lekarz
opukuje drzewa.
Mama wilga
małej córeczce
o deszczyku śpiewa.
Kukułka bawi się echem.
Leśne dzwonki dzwonią.
Mrówki o czymś radzą
pod leśną jabłonią.
Trawa zanoszą się śmiechem.